

cogi non possint, Sanch. cum plurimis lib. 4. disp. 23. n. 3. & n. 4. an lethaliter peccent non parendo. Guttier. de matrim. cap. 79. n. 4. 15. & 16. Non tamen prohiberetur Rex neptem increpatione aliqua, ac verborum severitate inducere, ut nuptiis militis annueret, modò minè abessent, quæ metum cadentem in constantem virum incutere pro persona qualitate possent, d. l. 10. ibi: *Como quier que le pueda decir palabras de castigo que lo otorguen.* Hoc enim parentibus licere docent Sanch. lib. 4. disp. 22. num. 5. Guttier. num. 5. & alii apud eos. Nec matrimonium irritum habebitur, si filius metu hoc reverentia ductus eam conjugem eligat, quam aliàs non acciperet, quia istiusmodi coactio fat ad nullitatem matrimonii non est regulariter, juxta magis communem, veramque sententiam: de quo Sanch. lib. 4. disp. 6. ubi num. 7. cum pluribus sic tenet, ac num. 11. limitat, Guttier. de matrim. cap. 44. num. 40. cum seqq. Basil. Ponc. lib. 4. cap. 5. per tot. ubi contra Sanch. docet. Sunt qui teneant, matrimonium fore nullum, si filius iniens matrimonium ob metum reverentialem enormiter læsus censetur, veluti si contrahat cum persona disparis, & infimæ conditionis, qui est casus capitis *De neptis*, & ita præter alios, quos dat Sanch. sustinet D. Covar. de matrim. part. 2. cap. 3. §. 6. n. 4. & 5. Sed id reprobat Sanch. num. 15. Guttier. num. 43. Quæ licet in parte procedant, & in patruo, maxime in regia dignitate constituto obtinebunt, cujus respectu metus reverentialis consideratur, Sanch. d. disp. 6. num. 33. latè Guttier. num. 39. qui plures laudat; est enim patris loco, §. *Item amitam, Instit. de nupt.* Quod eo magis probat Basil. Ponc. d. cap. 5. num. 2. si simul cohabitent patruus, & nepos, & hic ab illo alatur, & gubernetur.

22 Quod si in specie dicti capitis *De neptis*, ex Regis sponsione aliquando sponsalibus, seu promissioni de futuro suo matrimonio consensisset, metu etiam gravi compelli posset, ut militem in virtum exciperet, quia metus quilibet non irritat matrimonium, ubi justè incutitur: quod apertè Pontifex insinuat in eo textu, dum pro ratione tradit, neptem nunquam præstitisse consensum, & ideo invitam cogi posse inficiatur. Vide Sanch. lib. 4. disp. 13. per tot. Guttier. cap. 76. num. 16. Basil. Ponc. lib. 4. cap. 19. num. 7. Debet tamen verus intervenire consensus, ut matrimonium sit, Sanch. lib. 2. disp. 27. num. 3. Basil. Ponc. lib. 2. cap. 3. num. 8. Hæc pro intellectu capitis *De neptis*, 31 quæst. 2. intertextuissè sufficiat, ut utilitatis aliquid legenti exhibeatur; ac enim utile dulci permisceri continget.

Ibi: *Quas Rex ipse præclarè gessit.*

23 Sanctius Princeps quidem nulli secundus in re militari, qui Sarracenorum tunc temporis Aragoniæ dominantium acerrimus expugnator prædicatur, suos ex montanis in campestria adversus hostes eduxit, ac singulari virtute oppida non pauca debellavit: sed apud Olsam munitissimum Maurorum præsidium sagitta ictu ex mœnibus percussus interiit anno 1094, aut sicut aliis placet 1095. Vide Annal. Aragon. sup. à cap. 19. ad 31. Marian. tom. 1. lib. 10. cap. 2. Histor. Pontif. ubi sup.

Ibi: *Qua de re consultus postea Summus Ecclesiæ Præsul.*

Urbanus II. Pontifex centesimus sexagesimus quintus Victori III. suffectus est anno 1088. ut plerique volunt, Pontificatumque egregiè gessit ad annu 1099. quo è vita migravit. Consule Spondan. in Epitom. Annal. Baron. tom. 2. anno 1088. Bullar. novissimum tom. 1. Histor. Pontific. tom. 1. lib. 5. cap. 15. Platin. in vitis Pontifi. Marian. tom. 1. Hist. Hisp. lib. 10. cap. 6. qui, ut D. Covar. hic, Urbani Pontificatus initium adscribit anno 1087. Unde constat sub idem tempus Urbanum Ecclesiæ, Sanctium Aragoniæ gubernaculum exercuisse per quinquennium, aut sexennium: sed Rex iste multò antequam Urbanus ad summæ dignitatis fastigium eveheretur, patri successerat, etsi de tempore inter Chronographos non conveniat. Vide Histor. Pontific. d. lib. 5. cap. ult. vers. *Don Ramiro primero*, Annal. Aragon. d. cap. 19. Marian. d. cap. 7. qui Rex interfectus est anno 1094. vel 1095. ut nuper asseruimus, ipso Pontifice superstite, qui Petri Cathedram tribus mensibus & diebus aliquot supra undecim annos moderatus est. Ejus decreta in Pontificis Archivis desiderantur, Spondan. sup. tom. 2. anno 1099. quapropter in novissimo Bullario una duntaxat ipsius constitutio legitur.

Ibi: *Sanctio Regi respondit non esse cogendam.*

Vide supra, num. 22.

Ibi: *Qua ratione Pontificia responsio.*

Jam in novissimis Decreti codicibus post emendationem Gregorii XIII. etiam vitium istud sublatum est; nam in epigraphe dicti capitis *De neptis*, 3. q. 2. sic legitur: *Item Urbanus II. Sanctio Regi Aragonum*, ut dictum est n. 13.

Ibi: *Siquidem Hormisda Pontifex Summus.*

Hormisda Pontifex quinquagesimus quartus in 25 locum Symmachi fuit subrogatus anno 517. Spondan. sup. tom. 1. anno 517. Histor. Pontific. tom. 1. lib. 3. cap. 5. Marian. tom. 1. lib. 5. cap. 7. Bullar. novissimum tom. 1. Chronographia Conciliorum pag. 29. à quo ad Sanctium Regem plusquam quingenti anni præterierunt.

SUMMARIUM.

- 1 Textus in cap. Julianus, 11. q. 3. unde sumptus est.
- 2 Apostata unde dictus.
- 3 Varia verbi hujus acceptio.
- 4 Apostasia definitio.
- 5 De apostasia à statu Religioso & sacris Ordinibus, & de penis in apostatas, remissivè.
- 6 Julianus Imperator multis de causis apostata cognominatur.
- 7 De Juliano quadam adversus Fidem Catholicam patrata narratur.
- 8 Juliani acerba admodum in Christianos persecutio.
- 9 A quo Julianus impietatem didicervit.
- 10 Julianus Clericus ac Monachus est effectus.

- 11 Fidem Catholicam desererat ante obitum Constantii Imperatoris, sed præ formidine simulabat.
- 12 Ad ignominiam Christum Galileum vocitabat.
- 13 Christiani per contumeliam Galilæi dicebantur ab Ethnicis, & quare, num. 19. cum seqq.
- 14 Julianus de labaro Sanctæ Crucis signum sustulit, cujus loco idolorum effigies collocavit.
- 15 Julianus quando, quomodo, & à quo percussus occubuerit.
- 16 Quandiu imperaverit.
- 17 Quibus virtutibus & vitiis præditus, aut deturpatus.
- 18 Moriens in Christum, ac in falsos Deos plura jactavit.
- 19 De hæresi Galilæorum apud Hebræos.
- 20 Catholici subjiciuntur Principibus suis juxta legem Evangelicam.
- 21 Quare Apostoli ac Christiani omnes Galilæi nuncuparentur.
- 22 Christus unde Galilæus appellaretur.
- 23 An fuerit Judæus, vel Galilæus, & num. 24.
- 25 Sub Juliano Imperatore Christiani militarunt.
- 26 Julianus maxime studuit, ut Christianos, præsertim milites, ad idololatriam induceret.
- 27 Error est asserere, Christianis bellum interdicti.
- 28 Ad bellum justum que simul desiderentur.
- 29 Christianis licet militare sub Principe infideli, etiam contra Catholicos, si illius imperio subiecti sint, & bellum injustum non sit.
- 30 An captivi apud infideles possint contra Christianos dimicare.
- 31 Christiani nequeunt præliari etiam ob metum mortis pro suis Principibus infidelibus, cum bellum geritur odio Fidei, aut aliàs est injustum.
- 32 Verum Christianis non subditis fas sit dimicare pro infidelibus, & num. seqq.
- 33 Principum mandatis parendum est, licet subditis de justitia non constet.
- 34 Num liceat Principibus Christianis vocare in auxilium infideles ad bellum contra Catholicos, vel paganos, & num. seq.
- 35 Christiani etiam ante Constantinum Magnam sub Ethnicis Imperatoribus militarunt.
- 36 De miraculo quod Christianorum militum precibus in auxilium exercitus Romanorum impetratum est.
- 37 Cujus legionis erant milites, qui oratione id miraculum meruerunt.
- 38 Melitina legio ex tunc Fulminatrix cepit vocitari. Fuit & altera ejusdem nominis legio.
- 39 Bellum Marcommanicum unde sic dictum.
- 40 De martyrio militum legionis Thebææ.
- 41 Thebææ Legio unde venerit, & obiter de origine legionum Romanarum.
- 42 De decimationis exercitus pena apud Romanos.
- 43 Quare hujusmodi pena inducta.

- 44 De pena vigesimationis, & centesimationis exercitus.
- 45 Decimationis exempla recensentur.

De Interpretatione capitis Julianus

94. 11. quæst. 3.

CAPUT XII.

Seriem capitis Julianus 94. 11. q. 3. apud D. Ambrosium non inveniri, sed ejus textus sententiam deductam esse ex D. Augustino relato in cap. Imperatores, §. Julianus, ead. q. observat sequutus Domin. Covar. hic, August. Barbosa in collect. ad Decret. d. cap. Julianus, in princip. & in emendatis Codicibus inserta est glossa parva, quæ eisdem assentiens ait, fortasè dictum caput Julianus (cui illa proxima est) desumptum esse ex dicto §. Julianus, quo sententia eadem, etsi diversis verbis, exprimitur. Verum si utriusque textus verba ad amissim conferantur, apparebit minime sub dicto §. Julianus, comprehendi quod in cap. Julianus, deciditur, nisi sub illa generalitate, quod Christiani milites non obsequerentur Juliano, quoties ejus præcepta Divinis opponi contingeret; & hoc in idolorum cultu D. Augustinus exemplificat, & de bello in Catholicos recusando nullum adjicit verbum, neque hoc ex mente hujus Sancti Doctoris necessariò inferitur, sed per consequentiam, supposito quod Christianis est nefas sub infideli Principe adversus ejusdem sacrae Religionis professores dimicare: quod quidem in d. cap. Julianus, apertè ex D. Ambrosio traditur, & quatenus verum sit, ex dicendis infra, num. 29. constabit. Licet autem D. Covarruv. cui fides proculdubio adhiberi debet, testetur se non invenisse verba dicti capitis Julianus, apud D. Ambrosium, fortè aut non opera omnia Sancti Patris ad ipsius manus pervenerunt, aut non ipsa de verbo ad verbum perlegit, sed ea lustravit loca, in quibus eam sententiam existere verosimiliter credidit. Quæ cum ita sint, ac res in ambiguo versetur, Gratiano referenti auctoritatem D. Ambrosii standum erit juxta doctrinam communem August. Barbozæ quem dedimus sup. cap. proximo, num. 5. ad fin. Textus in d. cap. Julianus, meminere præter Barbozæ ibi, Menoch. de arbitrar. casu 546. n. 9. Petr. Bell. Albenf. tract. de re militar. part. 2. tit. 2. num. 2. tom. 16. Riccial. de jure personar. extra gremium Eccles. existent. lib. 1. cap. 11. n. 1. Bobadill. in Politic. tom. 1. lib. 2. cap. 10. num. 70. Afflict. ad constitut. Neapol. rubric. 3. num. 3. versic. Et si est apostata, Ioan. Lup. tract. de confederat. Princip. membr. 1. §. Miror satis, num. 4. Theatrum vitæ humanæ tom. 6. verb. Princeps, versic. Julianus Imperator, de cujus intellectu differendum est infra, num. 29. cum sequentibus.

Ibi: *Extat tamen apud Divum Augustinum.*

Ad Psalm. 124. vers. Quia non derelinquet Dominus, &c. Idem observat Barboza ubi proxime.